
Kyrkomötet
Motion 2017:116
av Jesper Eneroth och Louise Callenberg

Codex ethicus

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda vad en riktlinje för uttolkning av vigningslöftena ska innehålla och hur den ska praktiseras i syfte att stödja och ställa krav på vigda medarbetares offentliga beteenden och handlingar.

Motivering

I en tid där polariseringen i samhället ökar och där människor tenderar att kommunicera i bubblor föds behovet av etisk kodex. Man pratar om det inom utbildningsväsendet i syfte att göra elever medvetna om vilken påverkan deras närvaro och yttrande kan ha i digitala medier. Man för fram liknande krav på arbetsplatser där lojaliteten på företaget eller organisationen bryts mot den personliga integriteten att få tycka och gilla vad man vill på exempelvis facebook. Gränserna för privatperson och offentlig person suddas ut. Rätten att få tycka som man vill ifrågasätts allt mer och ett behov av etik och medmänsklig grundhållning diskuteras allt mer.

I Svenska kyrkan har det funnits uppförandekoder och regler för den offentliga kyrkliga personens uppträdande under nästan hela hennes historia. Visst kan man till och med gå så långt och mena att bergspredikan i sig självt är en tidig och ursprunglig version av en codex ethicus. Tyvärr har vi i Svenska kyrkan sett hur behovet av uppförandekoder för präster och diakoner under senare decennier allt mer relativiseras. Alla stift har inte idag etiska koder och den nationella diskussionen om behovet av en dylik för hela Svenska kyrkan har inte kommit vidare i biskopsmötet.

Sommaren 2016 rasade en intern debatt som delvis var offentlig inom kyrkan med anledning av kampanjen "Mitt kors". I ljuset av den var det många som höjde ögonbrynet om hur det står till inom Svenska kyrkan och inte minst bland dess anställda gällande tongångarna. Är det verkligen okej att yttra sig om varandra hur som helst?

Ledarsidor diskuterade under hösten 2016 fenomenet och bland annat Kyrkans tidning nr 39 hade samma tanke som denna motion. Är det inte dags att inse att vi behöver etiska regler? Så här skrev ledaren angående syftet med en Codex ethicus för präster och diakoner:

Syftet med en codex ethicus är att påminna präster och diakoner om det etiska ansvar som ämbetet medför, att stärka lojaliteten kollegor emellan och att visa hur kyrkans anseende ska vårdas på bästa sätt. Dokumentet kan därmed beskrivas som en uttolkning av vad vigningslöftena innebär i praktiken. Liknande riktlinjer finns bland läkare och advokater.

Mot 2017:116 Kyrkans anställda är fler än de med krage. Men det är vigningslöftenas etik som bör sätta normen inom kyrkan. När en riktlinje om uppförande finns för dem vi viger till tjänst kan ett arbete initieras om hur kyrkans övriga medarbetare ska förhålla sig till detsamma. Men det torde vara en arbetsgivarfråga.

För att komma vidare behöver Svenska kyrkan ett uppdrag om att nationellt ta fram gemensamma riktlinjer för uttolkning av vigningslöftena som stöd för uppförande och beteenden bland kyrkans vidga medarbetare i det offentliga rummet, inte minst viralt. För att veta hur denna riktlinje ska se ut och hur den ska tolkas och praktiseras bör kyrkostyrelsen få ett uppdrag att utreda det och återkomma till kyrkomötet med ett förslag på hur en riktlinje ska tas fram och hur den ska fungera.

Huddinge den 29 juli 2017

Jesper Eneroth (S)

Louise Callenberg (S)